

Извјештај о квалитету за годишњу СТАТИСТИКУ ШУМАРСТВА, 2018.

Републички завод за статистику,
Бања Лука, 2019.

Извјештај припремио/ла/ли: Данијела Савановић Вебер
Датум објављивања: 22.07.2019.

С А Д Р Ж А Ј

1	УВОД У СТАТИСТИЧКИ ПРОЦЕС И ПРОИЗВОД	5
1.1	Намјена истраживања	Error! Bookmark not defined.
1.2	Правни основ и одговорност статистичких институција.....	Error! Bookmark not defined.
1.3	Коришћене класификације.....	Error! Bookmark not defined.
1.4	Извјештајна јединица	Error! Bookmark not defined.
1.5	Статистичка јединица посматрања.....	Error! Bookmark not defined.
1.6	Покривеност и обухват.....	5
1.7	Статистички концепти и дефиниције	6
2	РЕЛЕВАНТНОСТ, ПРОЦЈЕНА ПОТРЕБА И ПЕРЦЕПЦИЈА КОРИСНИКА	7
2.1	Корисници података статистичког истраживања	7
2.1.1	<i>Кључни корисници података из статистичког истраживања.....</i>	7
2.1.2	<i>Процјена корисничких потреба.....</i>	7
2.1.3	<i>Мјерење перцепције и задовољства корисника .....</i>	7
2.2	Комплетност података.....	7
2.2.1	<i>Индикатор квалитета и учинка - Стопа комплетности података (R1).....</i>	7
3	ТАЧНОСТ И ПОУЗДАНОСТ	7
3.1	Узорачка грешка.....	7
3.1.1	<i>Индикатор квалитета и учинка – Узорачка грешка (A1).....</i>	7
3.1.2	<i>Активности за смањење узорачких грешака.....</i>	7
3.2	Неузорачке грешке	7
3.2.1	<i>Неузорачке грешке - Грешке обухвата .....</i>	7
3.2.1.1	<i>Индикатор квалитета и учинка - Стопа прекомјерног обухвата (A2) .....</i>	8
3.2.1.2	<i>Индикатор квалитета и учинка – Удио заједничких јединица (A3) .....</i>	8
3.2.1.3	<i>Грешка недовољног обухвата .....</i>	8
3.2.1.4	<i>Мјере за смањење грешака обухвата .....</i>	8
3.2.2	<i>Неузорачке грешке - Грешке мјерења.....</i>	8
3.2.2.1	<i>Разлози за настанак грешака мјерења .....</i>	8
3.2.2.2	<i>Мјере за смањење броја грешака мјерења .....</i>	8
3.2.3	<i>Неузорачке грешке - Грешке неодговора .....</i>	9
3.2.3.1	<i>Индикатор квалитета и учинка - Стопа неодговора јединица (A4) .....</i>	9
3.2.3.2	<i>Индикатор квалитета и учинка - Стопа неодговора варијабле (A5) .....</i>	9
3.2.3.3	<i>Поступци у случају неодговора .....</i>	9
3.2.3.4	<i>Поступци за смањење стопе неодговора .....</i>	9
3.2.4	<i>Ревизије .....</i>	9
3.2.4.1	<i>Индикатор квалитета и учинка - Просјечна величина ревизије података (A6) .....</i>	9
3.2.5	<i>Импутација .....</i>	10
3.2.5.1	<i>Индикатор квалитета и учинка - Стопа импумираних података (A7).....</i>	10
4	ПРАВОВРЕМЕНОСТ И ТАЧНОСТ ОБЈАВЉИВАЊА.....	10
4.1	Правовременост објављивања	10
4.1.1	<i>Индикатор квалитета и учинка - Правовременост првих резултата (TP1) .....</i>	10
4.1.2	<i>Индикатор квалитета и учинка - Правовременост коначних резултата (TP2).....</i>	Error! Bookmark not defined.
4.2	Тачност објављивања	Error! Bookmark not defined.
4.2.1	<i>Индикатор квалитета и учинка – Тачност објављивања (TP3).....</i>	Error! Bookmark not defined.
4.3	Разлози за већа кашњења и мјере за побољшање правовремености и тачности.....	10
5	УСКЛАЂЕНОСТ И УПОРЕДИВОСТ	Error! Bookmark not defined.
5.1	Усклађеност.....	Error! Bookmark not defined.
5.1.1	<i>Индикатор квалитета и учинка - Усклађеност између различитих извора података (CH1) .....</i>	Error! Bookmark not defined.
5.1.2	<i>Разлози за већа одступања .....</i>	Error! Bookmark not defined.
5.2	Упоредивост	11
5.2.1	<i>Индикатор квалитета и учинка – Неподударност упоредивих статистика (CC1) .....</i>	Error! Bookmark not defined.

5.2.2 Индикатор квалитета и учинка - Дужина упоредивих временских серија (CC2)	Error! Bookmark not defined.
5.2.3 Прекиди у временским серијама	11
5.3 Географска упоредивост	Error! Bookmark not defined.
5.3.1 Упоредивост с чланицама Европског статистичког система	Error! Bookmark not defined.
6 ДОСТУПНОСТ И РАЗУМЉИВОСТ, ФОРМАТ ДИСЕМИНАЦИЈЕ	Error! Bookmark not defined.
6.1 Саопштења у којима се објављују подаци	Error! Bookmark not defined.
6.2 Публикације у којима се објављују подаци	Error! Bookmark not defined.
6.3 Онлајн база података	Error! Bookmark not defined.
6.4 Приступ микроподацима	Error! Bookmark not defined.
6.5 Доступност методолошке документације	Error! Bookmark not defined.
6.6 Мјере за побољшање разумљивости дисеминираних резултата ...	Error! Bookmark not defined.
6.7 Индикатор квалитета и учинка – Коришћење (консултовање) сетова података (AC1)	Error! Bookmark not defined.
6.8 Индикатор квалитета и учинка – Коришћење (консултовање) метаподатака (AC2)	Error! Bookmark not defined.
6.9 Индикатор квалитета и учинка - Стопа комплетности метаподатака (AC3)..	Error! Bookmark not defined.
7 ТРОШКОВИ ИСТРАЖИВАЊА И ОПТЕРЕЋЕНОСТ ДАВАЛАЦА ПОДАТАКА ..	Error! Bookmark not defined.
7.1 Трошкови провођења статистичког истраживања.....	Error! Bookmark not defined.
7.2 Оптерећеност давалаца података	Error! Bookmark not defined.
7.3 Мјере за смањивање трошкова и оптерећености.....	Error! Bookmark not defined.
8 ПОВЈЕРЉИВОСТ	Error! Bookmark not defined.
8.1 Повјерљивост - политика	Error! Bookmark not defined.
8.2 Повјерљивост – поступање са подацима	Error! Bookmark not defined.
9 СТАТИСТИЧКА ОБРАДА	Error! Bookmark not defined.
9.1 Извор података	Error! Bookmark not defined.
9.2 Учесталост прикупљања података.....	Error! Bookmark not defined.
9.3 Прикупљање података	Error! Bookmark not defined.
9.4 Валидација података	Error! Bookmark not defined.
9.5 Компилација података.....	Error! Bookmark not defined.
9.6 Прилагођавања.....	Error! Bookmark not defined.
9.6.1 Сезонско прилагођавање.....	Error! Bookmark not defined.

1 УВОД У СТАТИСТИЧКИ ПРОЦЕС И ПРОИЗВОД

1.1 Намјена истраживања

Сврха годишњих истраживања која се проводе у оквиру Статистике шумарства јесте да се обезбиједе подаци о броју и површини зграда шумарских предузећа, подаци о саобраћајницама, механизацији и превозним средствима, подаци о пошумљавању и искоришћавању шума, подаци о површинама, дрвним залихама и запреминском прирасту по категоријама шума, подаци о посјеченој бруто дрвној маси по извршиоцима сјече, по категоријама шума и врстама састојина, посјеченом дрвету у шуми и изван шуме, подаци о вјештачком пошумљавању, подизању и обнови шума, подаци о њези и мелиорацији шума, подаци о штетама у државним шумама по узроцима штета, затим штете од пожара у државним и приватним шумама (опожарена површина и посјечена дрвна маса), те посјечена дрвна маса по узроцима штете у државним шумама.

Подаци годишњих истраживања шумарства показују кретање шумарске дјелатности и сјече дрвета у државним и приватним шумама, за ниво Републике Српске и за ниво јединица локалне самоуправе.

Периодика истраживања је годишња.

1.2 Правни основ и одговорност статистичких институција

Статистичка активност се проводи на основу Закона о статистици Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 85/03), Статистичког програма Републике Српске за период 2018-2021 година и важећег годишњег Плана рада Републичког завода за статистику.

Обавеза подношења извјештаја утврђена је Законом о статистици Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 85/03). Чланом 25. истог Закона регулисано је да су подаци који се прикупе повјерљиви подаци и да ће се користити искључиво у статистичке сврхе.

1.3 Коришћене класификације

Годишњи подаци Статистике шумарства прикупљају се према Номенклатури производа и услуга шумарства, а која је припремљена на основу Листе карактеристичних дјелатности шумарства коју је израдио и објавио Еуростат. Номенклатура је саставни дио Приручника за економске рачуне пољопривреде и шумарства и објављена је крајем 1997 године.

1.4 Извјештајна јединица

Извјештајне јединице су сва предузећа из области шумарства која газдују шумама у државној и приватној својини и њихове организационе јединице, без обзира да ли им је производња шумских сортимената главна дјелатност.

1.5 Статистичка јединица посматрања

у оквиру годишњих истраживања Статистике шумарства статистичке јединице посматрања су уједно и извјештајне јединице.

1.6 Покрivenost и обухват

Све активности у оквиру годишњих истраживања Статистике шумарства се реализују на пуном обухвату јединица извјештавања, односно истраживањима су обухваћена сва предузећа којима су државне и приватне шуме дате на управљање и газдовање. У ову групу спадају сва јавна предузећа, национални паркови и плантаже чија је основна дјелатност узгој, заштита и експлоатација шума.

1.7 Статистички концепти и дефиниције

Шумом се сматра свака површина већа од 5 ари, која је обрасла шумским дрвећем и служи производњи шумских сортимената, или има заштитну функцију и посебну намјену, без обзира на обраст и висину стабала (високе шуме – разнодобне и једнодобне, изданичке и остале категорије шума). Шумом се сматрају и све чистине, односно необрасле површине настале чистом сјечом као редовним видом газдовања, бесправним сјечама, пустошењем шума и разним каламитетима.

Чисте састојине су састојине чији састав чини преко 90% једна врста дрвета.

Мјешовите састојине су оне које су састављене из више врста шумског дрвећа. Мјешовита састојина је свака састојина у којој поред основне врсте, друге врсте дрвећа учествују са више од 10%.

Високе једнодобне шуме су шуме високог облика гајења које су настале претежно из сјемена, као и вјештачки подигнуте шуме и културе у којима су стабла приближно једнаке висине и старости.

Високе разнодобне шуме су шуме настале претежно из сјемена у којима се сјече и обнова врше непрестано на цијелој површини, па су им стабла различите старости и висине, измијешана међусобно, појединачно или у групама. Као високе разнодобне шуме исказане су и шуме које припадају типу "поступно групно газдовања".

Изданачке шуме су шуме претежно настале вегетативним начином размножавања.

Бруто дрвна маса обухвата посјечено индустриско, техничко, огревно дрво и отпадак и губитак који настаје приликом сјече (пањевина, грањевина и трулеж), тј. тоталну масу дрвета на пању, мјерену у дубећем стању.

Индустријско и техничко дрво је оно које је због повољних физичких и хемијских својстава намијењено за индустриску употребу и разне техничке сврхе: трупци, остало дрво за механичку прераду, целулозно дрво, танинско дрво, дрво за суву дестилацију, борови пањеви, рудничко дрво, стубови за електроводе и ТТ, ситно техничко дрво, остало обло дрво, прагови и остало тесано и цијепано дрво.

Њега земљишта обухвата одводњавање, наводњавање, припрему земљишта за природно подmplађивање састојине и вјештачко пошумљавање (сјетвом сјемена и садњом садница).

Под **мелиорацијом** шума исказани су радови у деградираним шумама, којима је циљ поправљање упропашћених шума.

Прореда је главна мјера његе шума. Циљ прореде је да се путем сјече – његе обезбиједи развој квалитетно најбољих стабала, у генетичком и техничком погледу, тј. највећа дрвна маса и најбољи квалитет састојине, док се чишћење спроводи повремено и између прореда, који су, до извјесне мјере, одраз планирања, па се у интензивном газдовању спроводе мање или више са истом периодиком.

Обогаћивање четинарима и племенитим лишћарима значи уношење четинара и племенитих лишћара у постојеће шуме ради повећања техничке и економске вриједности шуме.

Конверзија је претварање изданачких у високе шуме.

Реконструкција је замјена типа гајења и истовремено замјена врсте дрвећа. Код пошумљавања је исказана цијела површина, а код осталих радова редуцирана.

Сјечиште је површина на којој је извршена чиста сјеча дрвета, са намјером да се на њој природним или вјештачким путем шума поново обнови.

Бесправна сјеча је свака сјеча која се у државној шуми изврши без одобрења надлежних органа, а исказана је као бруто посјечена дрвна маса.

2 РЕЛЕВАНТНОСТ, ПРОЦЈЕНА ПОТРЕБА И ПЕРЦЕПЦИЈА КОРИСНИКА

2.1 Корисници података статистичког истраживања

2.1.1 Кључни корисници података из статистичког истраживања

Подаци годишњих истраживања Статистике шумарства достављају се Агенцији за статистику Босне и Херцеговине, која је надлежна за агрегирање достављених података за ниво БиХ и извјештавање Статистичке канцеларије Европске Уније, Евростата.

Осим за потребе извјештавања Евростата, подаци се користе и за потребе: Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Српске, Министарства спољне трговине и економских односа БиХ, шумарских факултета, Института за шумарство, локалне заједнице, индивидуалних истраживача,

Статистике националних рачуна и Статистике економских рачуна за шумарство, пословних субјектата, медија итд.

2.1.2 Процјена корисничких потреба

Подаци из годишњих истраживања Статистике шумарства најчешће се користе за праћење шумске привреде и заштите шума, за процјену шумског фонда, као и за праћење искоришћавања, подизања и гајења шума.

2.1.3 Мјерење перцепције и задовољства корисника

Проведена је општа Анкета о задовољству корисника, али није конкретно за Статистику шумарства.

2.2 Комплетност података

2.2.1 Индикатори квалитета и учинка - Стопа комплетности података (R1)

Годишња истраживања Статистике шумарства су заснована на препорукама и дефиницијама које су регулисане међународним споразумом (*Agreement of the Inter-Secretariat Working Group -IWG of 1990 on Forestry statistics*) представника Eurostat-а, UNECE, FAO и ITTO. Поменутим споразумом уведен је заједнички JFSQ образац за извјештавање чиме је обезбиђена међународна упоредивост прикупљених података.

3 ТАЧНОСТ И ПОУЗДАНОСТ

3.1 Узорачка грешка

3.1.1 Индикатори квалитета и учинка - Узорачка грешка (A1)

Будући да се постоје статистичке активности из области Статистике шумарства заснивају на пуном обухвату јединица посматрања, мјерење грешака узорковања није релевантно.

3.1.2 Активности за смањење узорачких грешака

Видјети тачку 3.1.1

3.2 Неузорачке грешке

3.2.1 Неузорачке грешке – Грешке обухвата

Грешке обухвата подразумијевају разлике између циљане популације и популације која је обухваћена истраживањем.

За 2018. годину није било грешака у обухвату.

3.2.1.1 Индикатори квалитета и учинка – Стопа прекомјерног обухвата (A2)

Адресар пословних субјеката, који су обухваћени годишњим истраживањима Статистике шумарства, се формира и годишње ажурира на основу података Статистичког пословног регистра и евидентије Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Српске. Прекомјерни обухват се ријетко дешава у случајевима неблаговременог ажурирања адресара извјештајних јединица када се активностима Статистике шумарства обухватају пословни субјекти које се више не баве дјелатношћу из области шумарства.

Није било ових случајева у 2018 години.

3.2.1.2 Индикатор квалитета и учинка – Удио заједничких јединица (A3)

Није примјенљиво за годишња истраживања Статистике шумарства. Сви подаци прикупљају се путем образца и не врши се комбиновање са административним изворима података.

3.2.1.3 Грешке недовољног обухвата

Грешке недовољног обухвата су ријетке али свакако могуће у случају неблаговременог ажурирања адресара извјештајних јединица на годишњем нивоу и изостављања пословних субјеката који нису регистровани за дјелатност из области шумарства у оквиру Статистичког пословног регистра, а истовремено нису укључене у евиденцију Министарства пљоопривреде, шумарства и водопривреде Републике Српске. Није било ових случајева у 2018. години.

3.2.1.4 Мјере за смањење грешака обухвата

Мјере које се предузимају у циљу смањења грешака обухвата су благовремено и редовно ажурирање адресара извјештајних јединица на основу Статистичког пословног регистра, евиденције Министарства пљоопривреде, шумарства и водопривреде Републике Српске и информација из других статистичких активности (нпр. Статистика национални рачуна, Статистика запослених и плата, итд.)

3.2.2 Неузорачке грешке - грешке мјерења

3.2.2.1 Разлоги за настанак грешака мјерења

Најчешћи разлоги за појаву грешака мјерења су:

- Неразумијевање методологије од стране извјештајних јединица;
- Случајне грешке приликом уписивања података у извјештај (образац);
- Уписивање податка у погрешној мјерној јединици;
- Незаинтересованост извјештајне јединице.

3.2.2.2 Мјере за смањење броја грешака мјерења

Најзначајнији инструменти за смањење појаве грешака приликом попуњавања упитника/обрасца су упутства за попуњавање, која се налазе на самим обрасцима, а која детаљно описују начин попуњавања упитника и указују на најчешће грешке у извјештајима. Од великог значаја је и контактирање извјештајних јединица од стране методолога у циљу тумачења методолошких објашњења и указивања на најчешће грешке које се праве приликом попуњавања извјештаја.

Грешке мјерења се откривају и спречавају рачунским и логичким контролама уграденим у апликацију за унос података прикупљених у оквиру годишњих активности Статистике шумарства. Приликом обраде података врши се прва, визуелна контрола могућих грешака мјерења, које се најчешће откривају на основу погрешног реда величине или погрешне јединице мјере приказане вриједности. Постојање оваквих грешака углавном се идентификује и отклања приликом анализе временске серије података, поређења предузећа исте или сличне дјелатности и обима производње, као и на бази броја запослених у посматраном предузећу.

Лице одговорно за методолошку подршку истраживању је задужено за отклањање грешака. У случају појаве грешке мјерења, у зависности од врсте грешке она се или коригује од стране методолога на основу осталих података у упитнику, података из предходног периода, података из осталих статистичких активности, или се врши контактирање извјештајне јединице, а потом и корекција утврђене грешке.

У случају појаве системске грешке корекција података се врши у сарадњи са извјештајном јединицом, користећи податке из претходних година и поредећи са подацима из других статистичких истраживања.

3.2.3 Неузорачке грешке – грешке неодговора

3.2.3.1 Индикатор квалитета и учинка –стопа неодговора јединица (A4)

Као неодговор третирају се извјештаји који нису достављени или путем којих није достављен комплетан, релевантан и прихватљив одговор.

У посматраној години (2018) није забиљежен неодговор нити једне од статистичких јединице посматрања (извјештајних јединица) у овиру Статистика шумарства (табела 1).

Табела 1. Стопа неодговора годишњих истраживања Статистике шумарства 2018. године.

Укупан број статистичких јединица посматрања	Број статистичких јединица посматрања за које није добијен одговор	Стопа неодговора
65	0	0%

3.2.3.2 Показатељ квалитета и учинка – Стопа неодзива/неодговора варијабле (A5)

Тренутно не постоји тачна евиденција о броју неодговора по појединим варијаблама.

3.2.3.3 Поступци у случају неодговора

У случају да недостају поједини подаци или се ради о неконзистентним подацима, успоставља се контакт са извјештајном јединицом са циљем да се извјештај попуни на начин како то методологија захтијева. Изузетно у случају неодговора извјештајне јединице за комплетан извјештај, а што није био случај за 2018. годину, или само на поједина питања, као и у случају одступања, недосљедности и грешака које није могуће исправити кроз поновни контакт са извјештајном јединицом, врши се импутирање података на основу доступних података из временских серија (подаци за претходне године).

3.2.3.4 Поступци за смањење стопе неодговора

Да би се смањила стопа неодговора најчешће се користе слеђећи поступци:

- Вишеструко контактирање извјештајне јединице (у случају спријечености);
- Флексибилност рокова достављања извјештаја (могућност помијерања рокова достављања података);
- Комбиновање више различитих начина прикупљања података (телефон, електронска пошта);
- Писање прецизнијих методолошких објашњења, која се односе на одређено питање (варијаблу).

3.2.4 Ревизије

3.2.4.1 Показатељ квалитета и учинка – Просјечна величина ревизије података (A6)

Није планирана и није спроведена ревизија.

3.2.5 Импутација

3.2.5.1 Индикатор квалитета и учинка – стопа импумираних података (A7)

Неје било импутирања података у 2018. години јер су се сви подаци добили директно од извјештајних јединица.

4 ПРАВОВРЕМЕНОСТ И ТАЧНОСТ ОБЈАВЉИВАЊА

4.1 Правовременост објављивања

4.1.1 Индикатор квалитета и учинка – Правовременост првих резултата (TP1)

Претходни резултати су уједно и коначни те се индикатор (TP1) не израчунава.

4.1.2 Индикатор квалитета и учинка – Правовременост коначних резултата (TP2)

Резултати свих статистичких активности у оквиру годишње Статистике шумарства су објављени седам мјесеци по истеку посматраног периода у форми коначних података.

Табела 2. Правовременост објављивања годишњих података Статистике шумарства

Посматрана година	Датум објављивања коначних резултата	Број мјесеци од краја посматране године до објављивања резултата
2018	01.08.2019.	7

4.2 Тачност објављивања

4.2.1 Показатељ квалитета и учинка – Тачност објављивања (T3)

Стварни датуми објављивања годишњих података Статистике шумарства нису одступали од планираних датума у Календару публиковања.

Индикатор за кориснике статистика:

Стопа тачности објављивања података за 2018 годину износи 100%

4.3 Разлози за већа кашњења и мјере за побољшање правовремености и тачности

Није било кашњења, односно подаци из годишње Статистике шумарства су објављени у предвиђеним роковима.

5 УСКЛАЂЕНОСТ И УПОРЕДИВОСТ

5.1 Усклађеност

5.1.1 Показатељ квалитета и учинка – Усклађеност између различитих извора података (CH1)

Статистички резултати из годишњих истраживања Статистике шумарства једини су извори података о искоришћавању и пошумљавању шума у државној и приватној својини, података која се односи на његу и мелиорацију шума, дужину саобраћаница, број и намјену зграда, превозна средства и механизацију, те штете у шумама и нема референтног истраживања са којим би се вршило усклађивање.

5.1.2 Разлози за већа одступања

Видјети тачку 5.1.1

5.2 Упоредивост

5.2.1 Индикатор квалитета и учинка – неподударност упоредивих статистика (CC1)

Израчунавање овог индикатора није примјењиво у домену статистике шумарства.

5.2.2 Индикатор квалитета и учинка – Дужина упоредивих временских серија (CC2)

Упоредива серија годишњих података о искоришћавању и пошумљавању шума у државној и приватној својини доступна је од 1998 година. Серија годишњих података која се односи на његу и мелиорацију шума, дужину саобраћаница, број и намјену зграда, превозна средства и механизацију, те штете у шумама по врстама састојина и врстама штета је доступна од 2001 године.

5.2.3 Прекиди у временским серијама

Није било прекида годишњих временских серија.

5.3 Географска упоредивост

5.3.1 Упоредивост са чланицама Европског статистичког система

Подаци Статистике шумарства су упоредиви у међународним размјерама јер се заснивају на Методолошким основама и на препорукама и дефиницијама које су регулисане међународним споразумом (*Agreement of the Inter-Secretariat Working Group - IWG of 1990 on Forestry statistics*) представника Eurostat-a, UNECE, FAO и ITTO. Поменутим споразумом уведен је Заједнички упитник шумарског сектора „Joint Forest Sector Questionnaire“ (JFSQ) чиме је обезбиђена међународна упоредивост прикупљених података.

6 ДОСТУПНОСТ И РАЗУМЉИВОСТ, ФОРМАТ ДИСЕМИНАЦИЈЕ

6.1 Саопштења у којима се објављују подаци

Подаци из годишњих истраживања Статистике шумарства се не објављују путем саопштења.

6.2 Публикације у којима се објављују подаци

Годишњи подаци из области шумарства публикују се у оквиру публикације „Статистички билтен шумарства“ „Статистички годишњак Републике Српске“- у дијелу који се односи на шумарство, „Ово је Република Српска“- у дијелу који се односи на шумарство и „Градови и општине Републике Српске“- у дијелу који се односи на шумарство.

Листа објављених сетова података:

- Број зграда којима располажу шумарска предузећа на дан 31. децембра;
- Саобраћајнице у државним шумама у км на дан 31. децембра;
- Број превозних средства и механизација на дан 31. децембра;
- Површине шума по врстама састојина у ха на дан 31. децембра;
- Површине шума и шумског земљишта по категоријама шума у ха на дан 31. децембра;
- Дрвна залиха и годишњи запремински прираст по категоријама шума на дан 31. децембра;
- Посјечена бруто дрвна маса у м³ на дан 31. децембра;
- Пошумљене површине по категоријама површина и врстама дрвећа у ха на дан 31. децембра;
- Врсте радова у ха и количине садница по врстама дрвећа у хиљ. комада на дан 31. децембра;
- Њега и мелиорација шума по врстама састојина у ха на дан 31. децембра;

Све поменуте публикације су доступне у штампаном облику и у електронском облику на званичној интернет страници Завода.

http://www2.rzs.rs.ba/static/uploads/bilteni/sumarstvo/Bilten_Sumarstva_2018_WEB.pdf

http://www2.rzs.rs.ba/static/uploads/bilteni/godisnjak/2018/StatistickiGodisnjak_2018_WEB.pdf

http://www2.rzs.rs.ba/static/uploads/bilteni/ovo_je_rs/2018/Ovo_Je_Republika Srpska_2018_WEB.pdf

http://www2.rzs.rs.ba/static/uploads/bilteni/gradovi_i_opstine_republike_srpske/2017/Gradovi_Opstine_Republike_Srpske_2017_WEB.pdf

6.3 Онлајн база података

Подаци Статистике шумарства се објављују путем онлајн база података на званичној интернет страници Завода.

<http://www3.rzs.rs.ba/rzs/faces/indicators.xhtml>

6.4 Приступ микроподацима

Нису доступни микроподаци.

6.5 Доступност методолошке документације

За прикупљање података у оквиру Статистике шумарства користи се више различитих упитника:

- Промјене површина шума на крају године прате се путем упитника „Годишњи извјештај о промјенама у површини шума (ШУМ-13)“. Образац је доступан на званичној интернет страници Завода:

http://www2.rzs.rs.ba/static/uploads/obrasci/sumarstvo/Sum_13.pdf

- Искориштавање шума, односно подаци о посјеченој бруто маси лишћара, четинара и укупно по извршиоцима сјече разврстаној на индустриско и техничко дрво, огревно дрво и отпадак прате се упитницима „Годишњи извјештај о искориштавању државних шума (ШУМ-21)“ и „Годишњи извјештај о искориштавању приватних шума (ШУМ-23)“. Обрасци су доступани на званичној интернет страници Завода:

http://www2.rzs.rs.ba/static/uploads/obrasci/sumarstvo/Sum_21.pdf

http://www2.rzs.rs.ba/static/uploads/obrasci/sumarstvo/Sum_23.pdf

- Вјештачко пошумљавање, њега и мелиорација високих и изданачких шума и мелиорација осталих категорија шума прате се упитником „Годишњи извјештај о подизању и гајењу шума (ШУМ-41)“. Образац је доступан на званичној интернет страници Завода:

http://www2.rzs.rs.ba/static/uploads/obrasci/sumarstvo/Sum_41.pdf

- Штете у државним шумама разврстане на узроке штета (пожари, инсекти и биљне болести, елементарне непогоде, дивљач, домаће животиње и штете од човјека прате се упитником „Годишњи извјештај о штетама у државним шумама (ШУМ-51)“. Образац је доступан на званичној интернет страници Завода:

http://www2.rzs.rs.ba/static/uploads/obrasci/sumarstvo/Sum_51.pdf

- Штете од пожара у приватним шумама прате се упитником „Годишњи извјештај о штетама од пожара у приватним шумама (ШУМ-52)“. Образац је доступан на званичној интернет страници Завода:

http://www2.rzs.rs.ba/static/uploads/obrasci/sumarstvo/Sum_52.pdf

- Подаци о зградама, саобраћајницама, превозним средствима и механизацији, као и о утрошку горива, мазива и електричне енергије прате се упитником „Годишњи извјештај о грађевинским објектима, саобраћајницама и механизацији (ШУМ-61)“. Образац је доступан на званичној интернет страници Завода:

http://www2.rzs.rs.ba/static/uploads/obrasci/sumarstvo/Sum_61.pdf

Методолошка објашњења свих статистичких активности Статистике шумарства су доступна на званичној интернет страници Завода:

http://www.rzs.rs.ba/front/category/20/142/?left_mi=32&up_mi=12&add=32

6.6 Мјере за побољшање разумљивости дисеминираних резултата

Подаци су јасно приказани.

6.7 Показатељ квалитета и учинка- коришћење (консултовање) сетова података (AC1)

Тренутно се не врши евидентија о броју корисничких консултација (прегледа) сетова података унутар ове статистичке области.

6.8 Показатељ квалитета и учинка- коришћење (консултовање) метаподатака (AC2)

У оквиру Метаподатака на званичној интернет страници Завода, за ово истраживање су доступни основни појмови и дефиниције као и Методологија, у дијелу интернет странице који се односи на Статистику шумарства. Поред тога, у крајем облику, метаподаци су доступни и у оквиру штампаних и електронских публикација Статитички билтен „Шумарство“ и Статистички годишњак.

Није ријешена процедура за евидентију броја прегледа сетова метаподатака (AC2) за Статистику шумарства.

Методолошка објашњења су доступна на:

http://www.rzs.rs.ba/front/category/20/142/?left_mi=32&up_mi=12&add=32

6.9 Показатељ квалитета и учинка – стопа комплетности метаподатака (AC3)

Стопа комплетности метаподатака (AC3) за Годишњу статистику шумарства је 91,0%.

7 ТРОШКОВИ ИСТРАЖИВАЊА И ОПТЕРЕЋЕНОСТ ДАВАЛАЦА ПОДАТАКА

7.1 Трошкови провођења статистичког истраживања

Није предмет посебних анализа.

7.2 Оптерећеност давалаца података

Није предмет посебних анализа.

7.3 Мјере за смањење трошкова и оптерећености

Мјере које треба предузети у циљу смањења трошкова и оптерећености извјештајних јединица су веће кориштење електронске поште, увођење електронског обрасца те измена образца у сарадњи са извјештајним јединицама у циљу лакшег, бржег и тачнијег попуњавања.

8 ПОВЈЕРЉИВОСТ

8.1 Повјерљивост – политика

Повјерљивост података и заштита личних података загарантована је члановима 25. и 27. Закона о статистици Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 85/03) и Правилником о заштити повјерљивих података Републичког тзвавода за статистику. Повјерљивост статистичких података осигурава се и Законом о заштити личних података („Службени гласник БиХ“, број 49/06).

8.2 Повјерљивост – поступање са подацима

Подаци који се прикупљају путем годишњих истраживања Статистике шумарства користе се искључиво у статистичке сврхе.

Сва годишња истраживања Статистике шумарства се публикују за ниво Републике Српске и једним дјелом за јединице локалне самоуправе.

9 СТАТИСТИЧКА ОБРАДА

9.1 Извор података

Извор података за Годишња истраживања шумарства су обрасци које попуњавају сви пословни субјекти којима су државне и приватне шуме дате на управљање и газдовање. Попуњавање образца пословни субјекти заснивају на техничкој и другој документацији, односно на подацима: књиговодствене евиденције, катастарског премјера земљишта, шумско-привредних основа и друге техничке документације.

9.2 Учесталост прикупљања података

Сви извештаји у оквиру годишњих истраживања Статистике шумарства прикупљају се у годишњој периодици.

9.3 Прикупљање података

Прикупљање података у оквиру ове статистичке активности обавља се на традиционалан начин, путем образца.

9.4 Валидација података

Сви прикупљени подаци из области шумарства пореде се са подацима из предходног периода, на нивоу јединице посматрања, односно микро нивоу. Свако неочекивано велико одступање података, као и појава недостајућих података, контролише се и верификује телефонским контактом извештајних јединица.

9.5 Компилација података

Сва предузећа којима су државне и приватне шуме дате на управљање и газдовање су дужне да годишње извештавају Републички завод за статистику путем упитника. Након прикупљања података путем упитника врши се унос података у одговарајућу апликацију и контрола квалитета података на основу постављених правила за едитовање. Годишњи подаци се израчунавају збрајањем по појединим колонама и редовима и чине прости збир.

9.6 Прилагођавање

Подаци који се односе на Статистику шумарства нису предмет прилагођавања.

9.6.1 Сезонско прилагођавање

Подаци који се односе на Статистику шумарства нису предмет сезонског прилагођавања.